

Principles of Jewish Labor For the Next Century

David Zvi Kalman

david.kalman@shalomhartman.org

I. Cogs in the Machine?

1. R' Shlomo Kluger (d. 1869, Galicia), *Moda'a le-Beit Yisrael*, page 3

והנה טעם האיסור בזה נראה כי ראשון שבראשון אין זה מגדר היושר והמוסר להיות גוזל עניים אשר עיניהם נשואות על זה כי מן העזר הזה שהם עוזרים במצות יש להם סעד גדול להוצאות הפסח המרובים לבני עמנו...דעיניהם של עניים נשואות לזה ולהשתכר על פסח, וגם כמה בעלי בתים הבינונים ומכש"כ ההדיוטים אינם נותנים מעות חטין הנהיג בישראל ושורשו מדברי הראשונים ז"ל ולכך הם מקיימים מזה מנה דעכ"פ נותנין להם להשתכר בעזרם במצות, לא כן אם גם זה יבטלו הוי כמבטלים מצות צדקה ומעות חטין לפסח.

And behold the reason to prohibit [matzah made with machine], first and foremost, is that it is not within the acceptable bounds of behavior and ethics to steal from the poor, who look to [selling handmade matzah for revenue], for out of the service provided through these matzot they acquire much support for the many Pesach expenses for our people...for the poor look to this to earn money for Pesach. As well, some middle-income individuals don't get *ma'ot hittin*, which is the custom of Israel and which has its roots among the earlier sages. Therefore [the poor] sustain themselves through whatever they earn by assisting with matzot. This will not be the case if this [practice] is also annulled; it will be like the nullification of the mitzvah of *tzedakah* and *ma'ot hittin*.

2. R' Yosef Shaul Nathanson (d. 1875, Poland), *Bittul Moda'a*, p. 5

אבל כאן עיקר הענין לאפות מצות לצאת בהם ידי חובת מצה. ואם יהי' בני ביתו מרובים אטו אסיר לו לאפות בלי עניים עוזרים לזה.

Here, however, the main thing is to bake *matzot* in order to fulfill the obligation of *matzah*, and how does this pertain to the poor? And if one's household is numerous, does this really mean that he may not bake *matzot* without the poor helping?

3. *Zivchei Tzedek (Abdallah Somekh, d. 1889, Baghdad), Ha-Hadashot §26 [trans. adapted from Zvi Zohar, *Rabbinic Creativity in the Modern Middle East*, 25–6]*

עוד שאלה. אם מתאבלין על פי תילגראף.

תשובה. הנה הרב פנים מאירות ח"ב סי' מ"ד, הביאו הבאר היטב י"ר סי' שצ"ז ס"ק ב', באחד שכתב לו סוחר א' על הפאסט שמת אחיו, אין מחוייב לנהוג אבילות, דאילו היה מגיד לו בעל פה לפי תומו מהני מ"מ בכתב לא מהני אם לא שידעו שהוא כתב ישראל עכ"ל ע"ש. וא"כ אם גוי כותב כן לא מהני.

...ותו דהכא איכא הפסד ממון טובא בכתיבת התילגראף, ולא מצינו שחששו להפסד ממון בשביל זה, ועוד דלא יתכן זה בעולם דהממונה על התילגראף לא יחקור על הדבר, דלא אפשר לכתוב תילגראף משום א' בעולם עד שיודע אותו בידיעה גמורה שזה הוא פלוני וגם לוקח אותם ראייה ממנו, שהוא כותב כן, דאי לאו הכי לא שבקת חיי לכל בריה, דמעשים בכל יום דמוציאין ממון בכל עיר ועיר ע"י תילגראף. וא"כ יבוא עני א' וילבש בגדים חשובים, ויעשה עצמו שהוא פלוני העשיר הידוע, ויכתוב לעיר אחרת לשותפים של אותו עשיר בת"ג ויקח מהם כל מה שירצה, ויכול להרויח בזה בכל יום אלף אלפים דינרי זהב, גם התילגראף בכל יום ויום הוא מהקם מלכין ומהעדא מלכין וזה כמה פעמים נעשה מעשה בעירינו שהסירו אותו מממשלתו לשר הגדול שלנו ע"י תילגראף ואי איתא דיכול להזדייף, א"כ נפיק מינה חורבא טובא, דיבא אחד הריקים וילך לתילגראף ויעשה עצמו שהוא שליח המלך ויסיר אותם להשרים הגדולים מממשלתם, אלא הדבר פשוט וידוע שאי אפשר להזדייף הת"ג בעולם, שכך עשו אותו מתחלתו, וכך נתייסד בעצת המלכים הגדולים, וא"כ חובה מוטל עליו, להאישי הממונה על ת"ג שיחקור וידרוש הדק היטב, עד שיראה שזה הוא הבעל דבר, עד שיכתוב הת"ג, וכיון שכן הו"ל כאלו הישראל החתום בת"ג הוא המעיד בעצמו בפנינו

Question: Does one go into mourning [because of a death notice] transmitted by telegram?

Answer: The Panim Me'iroi (Meir Eisenstadt, d. 1744, Austria) brings clear evidence from the Shulchan Aruch regarding a situation where a certain [gentile] merchant writes that [the recipient's] brother has died, that one is not obligated to begin mourning. If the gentile merchant had told him face-to-face it would be valid; nevertheless, a letter is not valid unless he knows that it was written by a Jew....

...[Furthermore,] there is a great financial cost to writing a telegraph and we do not fear that [a person would send false information] for this purpose. As well, it is unthinkable that the person in charge of the telegraph would not investigate the sender's identity. For he would not write a telegram in the name of any person in the world unless he is absolutely sure that the sender is indeed the person named, and he also demands from him proof of identity before writing his name. For were this not the case, people would not be able to survive. For it is an everyday event in every city that money is withdrawn by telegram. And if so, a poor man would come dressed in important clothes, pretending to be a wealthy and well-known gentleman, and he could write a telegram to another city to the partners of that same wealthy man and receive whatever he wanted, thereby earning many thousands of golden dinars.

Also, the telegram is used every day to appoint kings and depose them; several times it has occurred in our city that our great minister has been dismissed by telegram. And if there is any chance that it could be forged, then chaos would result, for some lazy person could go to the telegraph office and present himself as a messenger of the king and in that way depose great ministers from their positions. Rather it is simple and known that it is completely impossible to fake a signature on the telegraph, for so was it made secure from the very beginning at the counsel of the great kings. Therefore, the person in charge of the telegraph is obligated, before sending the telegram, to investigate thoroughly until he is convinced that the person is indeed who he claims to be. And that being the case, it is as though the Jew signed on the telegram is himself testifying before us.

II. Torah, Work, or Both?

4. Mekhilta, Beshalach §2

ר' יהושע אומר שנה אדם שתי הלכות בשחרית ושתיים בערבית ועוסק במלאכתו כל היום מעלין עליו כאלו קיים כל התורה כולה מכאן היה ר' שמעון בן יוחאי אומר לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן הא כיצד היה יושב ודרוש ולא היה יודע מהיכן אוכל ושותה ומהיכן היה לובש ומתכסה הא לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן.

R' Yehoshua says: if a person learns two *halakhot* in the morning and two in the evening and does work during the day, it is as though they have fulfilled the entire Torah. From here, R' Shimon bar Yoḥai used to say: the Torah was only given to those who have manna to eat. For how can a person sick and interpret without knowing from where their food and drink will arrive, or from where they will get clothes and coverings. The Torah was only given to those who eat manna.

5. Mishnah Kiddushin 4:14

כל שְׁעֶסְקִיו עִם הַנְּשִׁים לֹא יִתְיַחַד עִם הַנְּשִׁים וְלֹא יִלְמַד אֶדָם אֶת בְּנוֹ אוֹמְנוֹת הַנְּשִׁים רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר לְעוֹלָם יִלְמַד אֶדָם אֶת בְּנוֹ אוֹמְנוֹת נְקִיָּה וְקִלְיָה וְיִתְפַּלֵּל לְמִי שֶׁהַעוֹשֵׁר וְהַנְּכֹסִים שָׁלוּ שְׂאִין אוֹמְנוֹת שְׂאִין בְּהַ עֲבִיּוֹת וְעֲשִׂירוֹת שְׁלֵא עֲבִיּוֹת מִן הָאוֹמְנוֹת וְלֹא עֲשִׂירוֹת מִן הָאוֹמְנוֹת אֲלָא הַכֹּל לְפִי זְכוּתוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר רְאִיתִי מִיָּמַי חַיָּה וְעוֹף שָׁיִשׁ לָהֶם אוֹמְנוֹת וְהֵן מִתְּפַרְנְסִין שְׁלֵא בְּצַעַר וְהֵלֵא לֹא נִבְרָאוּ אֲלָא לְשִׁמְשָׁנִי וְאֲנִי נִבְרָאתִי לְשִׁמְשׂ אֶת קוֹנֵי אֵינוֹ דִּין שְׁאֶתְפַּרְנֵס שְׁלֵא בְּצַעַר אֲלָא שֶׁהוֹרַעְתִּי מַעֲשֵׂי וְקִפְחָתִי אֶת פְּרִנְסָתִי...רַבִּי נְהוֹרַאי אוֹמֵר מִנִּיחַ אֲנִי כָּל אוֹמְנוֹת שְׁבַעֲוֹלָם וְאֵינִי מְלַמֵּד אֶת בְּנֵי אֲלָא תוֹרָה שְׁאֶדָם אוֹכֵל מִשְׁכָּרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקָּרָן קִיָּמַת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא וְשָׁאֵר כָּל אוֹמְנוֹת אֵינֶן כֵּן כְּשֶׁאֶדָם בָּא לְיַדִּי חוֹלֵי אוֹ לְיַדִּי זָקְנָה אוֹ לְיַדִּי יְסוּרִין וְאֵינוֹ יְכוּל לְעִסּוֹק בְּמִלְאֲכָתוֹ הֲרִי הוּא מֵת בְּרַעַב אֲבָל הַתוֹרָה אֵינָה כֵּן אֲלָא מְשַׁמְרָתוֹ מְכַל רַע בְּנַעֲרוֹתוֹ וְנוֹתְנָת לוֹ אַחֲרִית וְתִקְוָה בְּזִקְנוֹתוֹ.

Anyone who works with women professionally should not be secluded with women. A person should not teach their son a “woman’s trade.” Rabbi Meir says: a person should always teach their son a clean and simple craft and should pray to the One to whom wealth and property belongs, since there is no craft that does not contain both poverty and riches; for neither poverty nor wealth is from craftwork, but rather all is according to one’s merit. Rabbi Shimon ben Eleazar says: have you ever seen an animal or bird with a craft? And yet they sustain themselves without difficulty. But these were only created to serve me, whereas I was created to serve my Creator—[so] shouldn’t I be able to sustain myself without difficulty? Rather, I have done wicked acts and have lost my livelihood...Rabbi Nehorai says: I set aside all the trades in the world and I teach my son only Torah, for a person partakes of its reward in this world and yet the principal reward remains in the World to Come. Other trades are not like this. If a person comes to be ill, or old, or suffering, and is unable to be involved in his trade, they die of hunger. But the Torah is not so; rather, it preserves a person from all evil in their youth, and provides them with a future and hope in their old age.

6. Mishnah Megillah 1:3

איזו היא עיר גדולה, כל שיש בה עשרה בטלנים. פחות מכאן, הרי זה כפר.

What is considered a large city? Any place that has ten idlers. Less than that, it is a village.

7. Maimonides, Guide to the Perplexed, III:27

The Law as a whole aims at two things: the welfare of the soul and the welfare of the body. As for the welfare of the soul, it consists in the multitude's acquiring correct opinions corresponding to their respective capacity...As for the welfare of the body, it comes about by the improvement of their ways of living one with another. This is achieved through two things. One of them is the abolition of their wronging each other. This is tantamount to every individual among the people not being permitted to act according to his will and up to the limits of his power, but being forced to do that which is useful to the whole. The second thing consists in the acquisition by every human individual of moral qualities that are useful for life in society so that the affairs of the city may be ordered. Know that as between these two aims, one is indubitably greater in nobility, namely, the welfare of the soul—I mean the procuring of correct opinions—while the second aim—I mean the welfare of the body—is prior in nature and time...The first aim can only be achieved after achieving this second one.

8. Mishnah Avot 3:21

אם אין קמח אין תורה. אם אין תורה אין קמח.

If there is no flour, there is no Torah. If there is no Torah, there is no flour.

9. Talmud Bavli Niddah 70b

מה יעשה אדם ויתעשר אמר להן ירבה בסחורה וישא ויתן באמונה אמרו לו הרבה עשו כן ולא הועילו אלא יבקש רחמים ממי שהעושר שלו שנאמר (חגי ב, ח) לי הכסף ולי הזהב

What should a person do to become wealthy? [Rabbi Yehoshua said] to them : a person increase sales and transact honestly. They said to him: many have done this and it has not helped. [Rabbi Yehoshua replied:] rather, a person should ask for mercy from the One to whom wealth belongs, as it says, "Mine is the silver and mine is the gold" (Haggai 2:8).